

Raadsinformatiebrieven

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1648458
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2024-89
Portefeuillehouder	B. Heller	Datum	18 december 2024
Informatie bij	Joost de Koning	Tel. nr.	(035) 629 2902

Onderwerp

Ieder jaar wordt een jaarplan Energietransitie opgesteld en vastgesteld door het college. Voor ligt het jaarplan 2025, met daarbij een terugblik op 2024 en het dashboard Energietransitie.

Kernboodschap

De energietransitie is een opgave die continue in beweging is. Een opgave met vele gezichten en uitdagingen waarvan de Hilversumse doelstellingen in de in 2021 door de raad vastgestelde Transitievisie Warmte (TVW) en Regionale Energiestrategie (RES) vertaald zijn naar een meerjarig programma. Met het opstellen van jaarplannen geven we invulling aan de gestelde doelen en sturen we bij waar nodig. Sinds 2021 stellen we een jaarplan Energietransitie op. Voorliggend jaarplan 2025 is het één-na-laatste jaarplan dat expliciet uitvoering geeft aan de gestelde doelen uit de TVW, daarom kijken we ook alvast vooruit. In de TVW hebben we namelijk afgesproken iedere vijf jaar de doelen te herijken in het licht van onder andere verdergaande wet- en regelgeving, technische haalbaarheid, betaalbaarheid van oplossingen, het draagvlak en tempo van conversie naar klimaatneutraal in 2050 en aardgasvrij in 2040. In voorliggend jaarplan bouwen we voort op wat goed gaat, sturen we bij waar nodig en bereiden we ons voor op de actualisatie van de TVW in 2026 (ook wel warmteprogramma genoemd). Terugkijkend op 2024 kunnen we stellen dat het fundament van ondersteuning en advies naar onze inwoners en bedrijven goed ontwikkeld is. In 2025 werken we hier samen met onze ketenpartners verder aan en gaan we concreet aan de slag met collectieve warmteoplossingen.

Terugblik op 2024

We kunnen terugkijken op een aantal mooie mijlpalen die het fundament van ondersteuning en advies naar onze inwoners en bedrijven hebben versterkt. In het jaarplan staat een uitgebreidere toelichting over 2024, maar hieronder lichten we er een aantal kort uit:

- **Meerjarige samenwerking met HilverZon en het Energiedienstenbedrijf**

In 2024 hebben we de samenwerking met onze ketenpartners HilverZon en het Energiedienstenbedrijf geïntensiveerd. Door het maken van meerjarige afspraken bieden we beide ketenpartners stabiliteit en slagkracht om in de komende jaren zich verder te ontwikkelen tot robuuste organisaties die inwoners goed weten te bereiken en kunnen ondersteunen in het verduurzamen van hun woning. Een mooie mijlpaal waar we de komende jaren verder op kunnen doorbouwen.

- **Programmatische wijkaanpak werkt**

Samen met de ketenpartners Energiedienstenbedrijf Gooi en Vechtstreek (EDB), energiecoöperatie HilverZon en onze eigen Energieklussers is een aanpak ontwikkeld waarin we zo dichtbij mogelijk bij de inwoner ondersteuning bieden in de vorm van concreet advies, bijpassende instrumenten en (financiële) arrangementen (denk aan klimaatplannen, energieadviesgesprekken, subsidies en leningen). In 2022 zijn we gestart met een wijkaanpak, om dit bovenstaande aanbod te laten landen bij de inwoners. Dit heeft in 2024 geleid tot een programmatische aanpak per wijk waar we met behulp van warmtescans als middel en gebruik makend van de bestaande structuren in de wijk, buurtambassadeurs en wijkcoördinatoren het gesprek voeren over verduurzaming. Deze aanpak hebben we nu in buurt Bloemenbuurt en Erfgooiersbuurt toegepast en geven we de komende jaren vervolg. We merken dat de opkomst hoger is dan bij de wijkaanpak in de voorgaande jaren en inwoners zijn eerder bereid om na te denken over verduurzaming en stappen hierin te zetten.

In 2024 zijn 106 Duurzaam Wonen Leningen verstrekt en 500 subsidies in het kader van de HIP-subsidies en energiearmoede.

- **Het project Energiearmoede succesvol en heel waardevol**

In 2024 is de aanpak energiearmoede voortgezet. Inmiddels zijn meer dan 2.000 huishoudens geholpen met het verlagen van de energierekening en/of doorverwezen naar verdere ondersteuning. EnergieKlusser aan Huis is daar waar de doelgroep is, samen met de bouwbegeleiding. De EnergieKlusser helpt met aanbrengen van kleine besparende maatregelen en signaleert ook eventuele andere sociale problematiek en verwijst door. De bouwbegeleider helpt met onafhankelijk advies om één isolatiemaatregel te nemen en ondersteunt in het volledige proces. Het project EnergieKlussers is zichtbaar in de wijkcentra met informatiekoffers met daarin de kleine maatregelen en aanmeldkaarten. De EnergieKlussers sluiten aan bij de Weg- en Wijzerspreekuren, Groet- en Ontmoetmomenten en de buurtbakkies in de wijken. Voor het doorverwijzen naar verdere ondersteuning is nauwe samenwerking opgezet met de opbouwwerkers en de wijkregisseurs. Om de samenwerking met partners en het bereik van de doelgroep te bevorderen is de toolkit energiearmoede ontwikkeld. Hieruit kunnen partners zoals de corporaties en welzijnsorganisaties communicatiemiddelen (bv tekst voor een nieuwsbrief en foto's) over het project eenvoudig opnemen in eigen nieuwsbrieven.

Het circulair gordijnenproject is een groot succes, wordt met veel belangstelling vanuit andere gemeenten gevolgd en regionale opschaling wordt op dit moment, samen met MRA, onderzocht. Het is de meest populaire maatregel die aan huishoudens wordt aangeboden. Naast isolerend effect van tochtwering in de winter en hittewering in de zomer, wordt door huishoudens juist ook het toenemen van woongeluk ervaren. Dit kwam in de jaarlijkse projectevaluatie naar voren.

- **Ondersteuning voor bedrijven en werklocaties**

Voor hen hebben we een team van Green deal coaches klaarstaan die kunnen adviseren over energie besparen en opwekken. Ook denken zij mee over financieringsmogelijkheden en subsidies. Dat gebeurt op individueel niveau en vanuit een collectieve aanpak in samenwerking met ondernemersverenigingen. Zoals op de Gijsbrecht, Vaartweg en Zuidwest. Op Arenapark-Laapersveld is in 2024 een Green Businessclub opgericht.

Eind 2024/begin 2025 wordt een meerjarige Green Deal gesloten met Vliegveld Hilversum.

- **Herkenbare communicatiecampagne gestart**

De eerste gemeente brede campagnes, gericht op het ondersteuningsaanbod zijn gevoerd. De gele huisjes met de slogan "Je huis verbeteren? Doen wij, Hilversum en jij! We helpen je" worden zowel door de gemeente als de ketenpartners gebruikt. Daarnaast is een magazine met een totaaloverzicht van diensten en financiële regelingen gemaakt en breed verspreid.

- **Zonopwek groeit gestaag en Zon op Schooldak is afgerond**

Met behulp van het in 2024 ontwikkelde [dashboard zonnepotentieel](#) kunnen alle inwoners, vastgoedeigenaren en ondernemers zien of hun dak geschikt is voor zonnepanelen en wat de opwekpotentie is. Zon op Schooldak in 2024 afgerond. In het totaal zijn 20 scholen benaderd en hebben 16 scholen meegedaan aan dit traject. Het eindresultaat is dat op 9 scholen 1.300 zonnepanelen zijn (of worden) gelegd met een opwekpotentie van 0,38 GWh.

- **Collectieve aanpak energiedelen (energyhub) in Zuidwest als onderdeel Green Deal**

Op de bedrijventerreinen in Zuidwest is door coöperatie Toekomstbestendig Hilversum gestart met de clusteraanpak. Dat houdt in dat clusters worden gevormd van aan elkaar grenzende panden of tegen elkaar aan liggende kavels. Binnen een cluster (ook wel energiehub genoemd) wordt in een collectieve aanpak energie gedeeld, opgewekt, bespaard en opgeslagen. De eerste pilot is gestart in 2024.

- **Proeftuin Aardgasvrije Wijken (PAW) in de Noordelijke Meent naar de volgende fase**

In 2024 zijn 17 woningen van woningcorporatie G&O met een bronnet, aangelegd door de Warmtemaatschappij, van het aardgas afgegaan en zit een straatproject met particulier eigendom in de Mossenmeent in de afrondende fase. Verder heeft het college besloten drie straatprojecten met bronnetten met warmtepompen in het project PAW Meent Aardgasvrij te faciliteren middels aanpassen van de subsidieregeling PAW Noordelijke Meent Hilversum 2024-2025 om zo maatregelen per straat mogelijk te maken. Hierover bent u in september 2024 middels een [RIB](#) geïnformeerd.

- **Collectieve Warmte-Koude Opslag in het Stationsgebied**

Bij de gebiedsontwikkeling Stationsgebied wordt concreet toegewerkt naar een collectieve warmte- en koude-systeem om optimaal gebruik te maken van de beschikbare bodemenergie.

- **Haalbaarheidsonderzoek rioolwateringzuiveringsinstallatie (RWZI)**

Begin 2024 is het haalbaarheidsonderzoek opgeleverd naar de potentie van het hergebruik van restwarmte van de rioolwateringzuiveringsinstallatie (RWZI) bij Anna's Hoeve. Hieruit blijkt dat ruimtelijk, financieel en energetisch beschouwd de aanleg van een zeer lage temperatuur warmtenet (ZLT) kansrijk is. Dit vraagt nog wel het nodige vervolgonderzoek en gesprekken met de projectpartners (woningcorporaties, netwerkbedrijf en het waterschap) om te zien of ook bij een nadere integrale beschouwing een warmtenet realistisch en haalbaar is en hoe dit proces dan vormgegeven kan worden.

- **Uitbreiding stroomnet en de buurtaanpak**

We organiseren efficiënt en slim de uitbreidingen van het stroomnet samen met Liander en Tennet. We nemen daarbij de regie in de afstemming van ruimtegebruik voor het toekomstbestendige energiesysteem zowel boven als ondergronds. Dit doen we onder andere via de Samenwerkingsovereenkomst Buurtaanpak Liander, waarin we gezamenlijk de benodigde locaties bepalen voor nieuwe elektriciteitshuisjes. In 2024 zijn we met drie buurten aan de slag gegaan en hebben we veel geleerd in de praktijk. Binnen deze aanpak worden uiteindelijk ruim 300 elektriciteitshuisjes in Hilversum geplaatst.

Naast de terugblik in het jaarplan op 2024 is bij deze Raadsinformatiebrief het dashboard Energietransitie bijgevoegd. Hierin is de kwantitatieve voortgang van het programma en de ontwikkeling in de energietransitie te vinden.

Jaarplan 2025

In 2025 gaan we verder met de ingezette beweging van het ontzorgen en ondersteunen. De gebouwde omgeving dient immers voldoende geïsoleerd te zijn om de overstap van gas naar gasloos te kunnen maken.

In 2025 werken voor de gebouwde omgeving aan 3 doelen:

- *Tenminste 2.600 woningen te betrekken bij de verduurzaming*
Zoals aangegeven in de inleiding, moeten jaarlijks 2.600 woningen de eerste verduurzamingsstap zetten om uiteindelijk aardgasvrij en CO2 neutraal te zijn in 2050. Met de activiteiten die nu in planning staan voor 2025, zou dit doel behaald moeten kunnen worden.
- *Het verstevigen van de samenwerking binnen de keten*
In 2024 zijn met de ketenpartners meerjarige samenwerkingsafspraken gemaakt met bijbehorende financiering en is een gezamenlijke samenwerkingsovereenkomst getekend. In 2025 zetten we in op het verder verstevigen van de samenwerking binnen de keten. We werken aan het uitdragen van één verhaal met behoud van eigen identiteit en zorgen voor een optimale klantreis met gestroomlijnde doorverwijzingen.
- *Onderzoeken hoe we het ontzorgingsaanbod kunnen uitbreiden*
In 2025 onderzoeken we hoe we het ontzorgingsaanbod verder kunnen uitbreiden. Het verstrekken van subsidies is voor inwoners die dit niet zelf kunnen voorfinancieren niet genoeg. Binnen de wijkaanpak onderzoeken we het effect van een gericht aanbod in combinatie met het vooraf ter beschikking stellen van de collectieve subsidie. Als dit goed blijkt te werken breiden we deze aanpak uit. Een mogelijkheid is om ook de ISDE-subsidie voor te schieten, bijvoorbeeld specifiek voor de doelgroep met energiearmoede.

Welke warmteoplossing vervolgens het beste voor een woning, buurt of wijk is zoeken we verder uit in 2025. Opgedane ervaringen bij onder andere de uitvoering van de Proeftuin Aardgasvrije Wijken in de Meent met bronnetten zijn hiervoor belangrijk, net als de aanleg van een integraal energiesysteem in het stationsgebied of het al dan niet kunnen benutten van de restwarmte bij de RWZI. Er wordt in 2025 een bodemenergieplan opgesteld om zo regie te kunnen voeren op het optimaal benutten van de beschikbare bodemwarmte en samen met coöperatie Toekomstbestendig Hilversum wordt, als onderdeel van de Green Deal Zuidwest, de mogelijkheid onderzocht om met de bedrijven op de werklocatie Zuidwest lokaal duurzame energie op te wekken, op te slaan en onderling te delen in zogenaamde energy hubs of clusters. Dit alles draagt weer bij aan het kunnen opstellen van het nieuwe warmteprogramma in 2026 (opvolger van de TVW).

Vervolgtraject

In 2025 voorzien we in ieder geval de volgende formele besluitvormingsmomenten waarin de gemeenteraad aan zet is, te weten: (1) bij het beschikbaar stellen van financiering voor het WKO-systeem in het stationsgebied, (2) het voorbereidingsbesluit voor het bodemenergieplan en (3) het buurtenergieplan voor de Noordelijke Meent. Ook zal eind 2025 het jaarplan 2026 worden toegestuurd met daarbij een jaarverslag over 2025. In de tussentijd houden we u middels collegebrieven op de hoogte van relevante ontwikkelingen en collegebesluiten. Gestreefd wordt naar een werkbezoek met de gemeenteraad in Q1 of begin Q2 waarin we u willen meenemen in de wereld van de Hilversumse warmteoplossingen die voorhanden zijn en de complexiteit die dit met zich meebrengt.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n):

1. Jaarplan Energietransitie 2025
2. Bijlage 1 - Dashboard Energietransitie 2024
3. Bijlage 2 - Landelijke, provinciale en lokale ontwikkelingen

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 17 december 2024.